

Protestantse
Kerk

Protestantse gemeente te IJsselstein

Liturgie voor de online viering van zondag **15 november 2020**, Tweede zondag van de voleinding

Voorganger: ds. Peter van der Schans

Lector: Jeannette de Geus

Orgel: Gert van der Schoor

M.m.v. van gelegenheidszangers

We vieren vanmorgen het Avondmaal

Thema: Jij maakt het verschil

Viering beschikbaar:

Om 10.00 uur op www.kerkdienstgemist.nl

Na de dienst ook beschikbaar op www.pgij.nl

➤ Heeft u iets voor de voorbeden in deze dienst?

Mail het naar E diene@pgij.nl Dan krijgt het een plekje in deze dienst.

- De Paaskaars brandt
- Orgelspel vooraf: Cantilene uit Sonate 11 van Josef Rheinberger (1839-1901)
- Welkom door de voorganger

Goede morgen allemaal, hier in de kerk en thuis.

Voor mij voor het eerst dat jullie thuis mij op deze manier kunnen zien.

Ik weet niet hoe u er bij zit, ligt, staat of loopt.

Het beeld gaat alleen van hier naar jullie en niet andersom.

Helaas, misschien...

Maar ik heb mijn haar in elk geval nog een keer extra gekamd!

Vorige week werd de dienst door ds. Irene geleid.

Een dienst die samen met diakenen was voorbereid.

Het ging over zout en licht, uit Matteüs 5.

En het thema was: Maak jij het verschil?

Nu lezen we een ander gedeelte uit Matteüs.

*Een stukje van het laatste deel van het evangelie.
En vandaag is het thema: Jij maakt het verschil!*

Laten we ons eerst in stilte en dan met orgelspel toewijden.

AAN HET BEGIN

- Toewijding door stil gebed en kort orgelspel: 'Grosser Gott, wir loben dich' van Erwin Horn
- We gaan staan
- Groet en Bemoediging
- Er wordt voor ons gezongen: intochtslied: Psalm 90:1 en 8
- Gebed aan het begin

*God van Jezus die arm werd,
God van alle armen,
wij spreken U aan
niet uit de hoogte van onze rijkdom,
maar uit de diepte van onze hulpbehoevendheid
en wij vragen U:
Ontferm U over onze welgedaanheid,
verlos ons van onze zelfgenoegzaamheid / liefdadigheid,
bevrijd ons tot uw gerechtigheid,
wijs ons op elkaar aan,
God,
maak ons tot een weldaad voor elkaar,
Amen.*

(Van der Zee_Zondagswoorden_p124_9)

- We gaan zitten.
- Er wordt voor ons gezongen: Lied 838:4
- Smeekgebed, besloten met het voor ons gezongen Lied 561:1, 2 en 3

*Heer,
we bidden
voor de mensen in deze wereld
die honger hebben en niet weten waar ze eten vandaan moeten halen.
Voor de mensen in deze wereld
die dorst hebben omdat het water in de wereld niet goed verdeeld is.
Voor de mensen in deze wereld
die geen kleren kunnen kopen omdat ze er geen geld voor hebben.
Voor de mensen in deze wereld
die geen huis hebben, asielzoeker en vluchteling en die zich een vreemdeling voelen.
Voor de mensen in deze wereld
die ziek zijn en onzeker zijn of ze wel beter zullen worden.
Voor de mensen in deze wereld
die gevangen zitten en niemand hebben die bij hen op bezoek gaat.
Voor mensen in deze wereld
die gestorven zijn en voor wie om hen heen stonden en hen nakomen.
Voor de schepping, die kapot gemaakt wordt
en voor onze aarde die veel te warm wordt en uitgeput raakt.*

Zo bidden we en wordt er voor ons om ontferming gezongen:

- Overgang in woorden
- Er wordt voor ons gezongen: een loflied: Lied 864:1 en 5

DIENST VAN HET WOORD

- Gebed om de opening van het Woord

*U die scheidt,
die rechtzet
en die heelmaakt,
houd levend in ons
een standvastig geloof
dat gerechtigheid bewust gewild
en gedaan kan worden,
dat vrede gesticht kan worden,
dat de aarde verstandig beschermd
en verdedigd kan worden
tegen vernielende krachten,
en dat wij daartoe gemachtigd zijn.
Laat uw woorden ons daartoe inspireren.
Amen.*

(Wim van der Zee, *Zondagsgebeden*, p. 120 onder)

- Met de kinderen:

Veel delen, maar één geheel

Paulus legt uit dat iedereen verschillend is, maar dat de verschillende delen samen één geheel vormen, net als bij een lichaam.

- Schriftlezing: Matteüs 25:31-46 (NBV) (Jeannette de Geus)

<p>³¹ Wanneer de Mensenzoon komt, omstraald door luister en in gezelschap van alle engelen, zal hij plaatsnemen op zijn glorierijke troon. ³² Dan zullen alle volken voor hem worden samengebracht en zal hij de mensen van elkaar scheiden zoals een herder de schapen van de bokken scheidt; ³³ de schapen zal hij rechts van zich plaatsen, de bokken links.</p>	
<p>³⁴ Dan zal de koning tegen de groep rechts van zich zeggen: “Jullie zijn door mijn Vader gezegend, kom en neem deel aan het koninkrijk dat al sinds de grondvesting van de wereld voor jullie bestemd is. ³⁵ Want ik had honger en jullie gaven mij te eten, ik had dorst en jullie gaven mij te drinken. Ik was een vreemdeling, en jullie namen mij op, ³⁶ ik was naakt, en jullie kleedden mij. Ik was ziek en jullie bezochten mij, ik zat gevangen en jullie kwamen naar mij toe.”</p>	<p>⁴¹ Daarop zal hij ook de groep aan zijn linkerzijde toespreken: “Jullie zijn vervloekt, verdwijn uit mijn ogen naar het eeuwige vuur dat bestemd is voor de duivel en zijn engelen. ⁴² Want ik had honger en jullie gaven mij niet te eten, ik had dorst en jullie gaven me niet te drinken. ⁴³ Ik was een vreemdeling en jullie namen mij niet op, ik was naakt en jullie kleedden mij niet. Ik was ziek en zat in de gevangenis en jullie bezochten mij niet.”</p>
<p>³⁷ Dan zullen de rechtvaardigen hem antwoorden: “Heer, wanneer hebben wij u hongerig gezien en te eten gegeven, of dorstig en u te drinken gegeven? ³⁸ Wanneer hebben wij u als vreemdeling gezien en opgenomen, u naakt gezien en gekleed? ³⁹ Wanneer hebben</p>	<p>⁴⁴ Dan zullen ook zij antwoorden: “Heer, wanneer hebben wij u hongerig gezien of dorstig, als vreemdeling of naakt, ziek of in de gevangenis, en hebben wij niet voor u gezorgd?”</p>

wij gezien dat u ziek was of in de gevangenis zat en zijn we naar u toe gekomen?”	
⁴⁰ En de koning zal hun antwoorden: “Ik verzeker jullie: alles wat jullie gedaan hebben voor een van de onaanzienlijksten van mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor mij gedaan.”	⁴⁵ En hij zal hun antwoorden: “Ik verzeker jullie: alles wat jullie voor een van deze onaanzienlijken niet gedaan hebben, hebben jullie ook voor mij niet gedaan.”
⁴⁶ Hun staat een eeuwige bestraffing te wachten, de rechtvaardigen daarentegen het eeuwige leven.’	

- Er wordt voor ons gezongen: Gezang 27:1 en 9 ‘*De werken van barmhartigheid*’ (uit *Zingenderwijs*; op de melodie van Psalm 134. Tekst: Reinier Kleijer)
- Verkondiging

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

Bijbelvertellers gebruiken beelden uit hun dagelijkse bestaan om dingen over God en mensen duidelijk te maken. Beelden worden bijv. ontleend aan de natuur, aan het menselijk lichaam, aan de agrarische wereld. Met het gedeelte bij Matteüs van nu gaat het om een juridisch beeld. De Mensenzoon is een hemelse koninklijke figuur met eigenschappen van een rechter. Christenen herkennen in die Mensenzoon Jezus Christus. Maar Jezus is daar zelf heel terughoudend in.

Ons leven is ook vol van rechtszaken. Strafrechtprocedures, bodemprocedures, burgerlijke procedures. En met kort gedingen proberen we ons gelijk te halen. En we raadplegen volop juridische adviseurs om aansprakelijkheid zo klein mogelijk te maken. Ja, en dan heb je Trump die met allerlei rechtszaken zijn veronderstelde overwinning probeert veilig te stellen.

Nu kun je met bibberen en beven een oordeel van een hemelse rechter tegemoet treden. Zo is dat heel vaak ook gebracht. Godsoordeel, en helemaal het laatste oordeel – huiveringwekkend en angstaanjagend. Maar moet je er wel zo angstig om zijn? Dat hangt helemaal af aan welke kant je staat. Ben je slachtoffer van onrecht of dader, veroorzaker? Ben je nalatig geweest of niet? Maar ook:

Wat mensen doen of achterwege laten wordt op het hoge niveau getild voor de uiteindelijke en grote rechtzetting. Want dát is een gericht: de dingen worden rechtgezet, de verhoudingen hersteld, zoals ze behoren te zijn. Daar gaat het om bij een juridische aanpak. En dat loopt verkeerd voor wie wat te verwijten valt. En het komt goed voor wie onderlag.

De Menszoon is rechter met groot gezag en universeel oordeel. Hij geeft een oordeel over links en over rechts. Over bokken en schapen. Over mensen dan toch, daar staan die dieren voor. De éne groep is gezegend. De andere groep vervloekt. Gezegend: *Want ik had honger en jullie gaven mij te eten, ...* (35) Vervloekt: *Want ik had honger en jullie gaven mij **niet** te eten, ...* (42). En zo worden meer voorbeelden genoemd.

De verrassing is bij beide groepen groot. Ja, maar wanneer dan? Wanneer wel eten gegeven, wanneer niet? Wanneer was dan die ontmoeting met die koninklijke rechter? Wanneer de ontmoeting met Jezus? En waar?

En dan komt de onthulling. De koninklijke rechter verklaart zich solidair met de noodlijdenden. Hij is in elke noodlijdende afzonderlijk, in één van de onaanzienlijksten, aanwezig. Incognito aanwezig.

Hebben ze Jezus eerder ontmoet? Het duurt toch nog wel, die wederkomst van Jezus. Het loopt zo’n vaart toch niet? MAAR: Jezus staat voor je deur in de gestalte van de hongerige, enz. Je gooit

je toekomst aan diggelen als je die niet ziet staan. Jezus komt nu, en morgen en overmorgen. Jezus was in feite altijd al aanwezig. Hij was en is daar te vinden waar niemand hem verwachtte en verwacht: bij de mensen in nood die zijn broers en zussen zijn.

En wat je aan de minsten hebt gedaan; aan de onaanzienlijkste mensen hebt gedaan - dat deed je aan Jezus. Wie hart had voor de medemens, doet het ook aan de Heer. En wie geen hart heeft voor de medemens heeft ook geen hart voor de Heer. Jezus is solidair met de benadeelde. Staat naast hen. Is in hen te zien. Wie zich belangeloos toewendt naar een ander in een kwetsbare situatie, zal achteraf tot de ontdekking komen dat hij/zij daarin God ontmoet.

Wie zich door de ander laat raken, ontmoet God. Wie zich er voor afsluit, zoekt alleen zichzelf en komt ook niemand anders tegen. De Godsontmoeting vindt daar plaats, waar je de mens naast je recht in de ogen durft te kijken. En waar je je dan open durft te stellen voor haar of zijn nood. Dat is een koninklijke levenshouding. En herderlijk tegelijk.

Het 'recht' van de sterken heerst ten koste van de zwakken en de kleinen. En Jezus heeft juist hen op het oog. Zij zijn als het ware het criterium voor het oordeel, en dan zijn het 'kleine' daden die tellen.

Wanneer is dat oordeel van de Mensenzoon? Morgen, overmorgen? Straks? Ooit? of juist nu? Matteüs zegt: Ga nu gewoon aan de gang! Vanuit het oordeel aan het einde onthult Matteüs aan zijn lezers hoe zij voor die tijd hebben te handelen. Je hoeft je niet druk te maken hoe het eens zal zijn met dat oordeel. Kom nú in actie! Ga de weg van het helpen van de minste naaste.

Jij kunt het verschil maken, nú! Dan maakt het niet meer uit wat er ooit nog komt. Daar hoef je dan op geen enkele manier bang voor te zijn. Jij maakt het verschil!

1. Geef wie honger heeft te eten.
2. Geef wie dorst heeft te drinken.
3. Neem de vreemdeling op in je midden.
4. Geef kleding aan de naakte.
5. Bezoek de zieken.
6. Ga naar de gevangenen toe.

In de Middeleeuwen kwam daar nog bij:

7. Begraaf de doden.

En Paus Franciscus stelde in 2015 voor om toe te voegen:

8. Zorg voor de schepping, ons gemeenschappelijke huis.

Zo krijg je uiteindelijk acht werken van barmhartigheid.

Menno van der Beek heeft er een paar maanden terug een prachtige tekst erbij geschreven. Daar eindig ik de preek mee.

DE ZEVEN WERKEN VAN BARMHARTIGHEID

De hongerige voeden, de dorstige laven, de naakte kleden, de vreemdeling herbergen, de zieke verzorgen, de gevangene bezoeken, de dode begraven: in zeven kwatrijnen, met een coda

I

Hij hing op straat rond. Ik had geen idee
wat hij daar deed. Beleefd vroeg ik hem mee
en bij het eten kwam hij langzaam los
en nam hij ook het woord. Dat hebben we geweten.

II

Vooraf bij een paar glazen mooie wijn:

toen hij een aantal diepe dingen zei
vielen alle gesprekken op hun plaats
en zagen we de dwarsverbanden. Eindelijk.

III

Ik wilde iets terugdoen en ik had een jas
die ik niet nodig had en die hem iets te groot was,
maar ik heb aangedrongen en hij was zo vriendelijk
om net te doen alsof het ding hem paste.

IV

En het werd laat. Ik zei, blijf hier logeren,
en neem de tijd met ons. We kijken morgen weer
met nieuwe ogen naar alle verhalen:
er valt nog zoveel van elkaar te leren

V

Hij had het zwaar. Wat stuk was, greep hem aan:
hij is er vrijwel helemaal aan onderdoor gegaan,
geen ziekte is hem onbekend gebleven
maar wat wij voor hem konden doen, dat is gedaan.

VI

Zijn hart was vast te groot, want de regering,
het geld, de macht en andere groeperingen
hebben hem opgepakt en ergens opgesloten
waar wij dan weer geschrokken op bezoek gingen.

VII

En toen we later weer iets van hem hoorden
toen bleek hij afgevoerd, gemarteld en vermoord;
wat konden wij nog doen? We zijn het lijk gaan halen
en hebben hem begraven. Daar zijn vrienden voor.

*En later kwam er een bericht, via de tuinman, dacht ik:
dat iemand zei, doe dit voor iedereen - doe het voor mij.*

MENNO VAN DER BEEK, MEI 2020

Amen.

- Meditatief moment: orgelspel: 'Morgenglans der eeuwigheid' van Kees van Eersel (geb. 1944)
- Er wordt voor ons gezongen: Lied 561: 4 en 5

4. O liefde uit de eeuwigheid
die met ons mens geworden zijt,
wij bidden, laat ons niet alleen
in al het duister om ons heen,

5. opdat ook wij o Heer U niet
verlaten in uw diep verdriet
maar bij U zijn in al de pijn

waarmee de mensen mensen zijn.

DIENST VAN DE TAFEL VAN DE HEER

- Gebeden: dankgebed – voorbeden – stil gebed

Dankgebed:

Voorbede:

wie honger heeft
 wie dorst heeft
 wie naakt is
 wie dakloos is en vreemdeling
 wie ziek is
We noemen van dichtbij: ...
 wie gevangen is
 wie gestorven is
 de schepping

voor wie gediscrimineerd wordt om geloof, overtuiging, kleur, gender of wat dan ook;
 voor wie leeft met schulden;
 voor wie eenzaam is;
 voor wie alleen gaat;
 voor wie gevangen zit in een relatie;
 voor wie in de hoek zit waar de klappen vallen;
 voor wie arm en klein is, de minste.

Het zijn allemaal mensen in wie we uw zoon, Jezus Christus herkennen.

En die ons indringend zegt:

“Ik verzeker jullie: alles wat jullie gedaan hebben voor een van de onaanzienlijksten van mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor mij gedaan.”

Laat ons iets doen voor een onaanzienlijke om ons heen....

Stil gebed

(GEEN ONZE VADER)

- Nodiging
- Delen van de bloemengroet
- Inzameling van de gaven:

Omzien naar mensen binnen en buiten de kerk > pastoraat

Omdat we niet kunnen collecteren in de eredienst vragen we u om uw collecte digitaal bij te dragen. We doen dat in het volle besef van onzekerheden bij gemeenteleden, ook op financieel gebied. Drie manieren om uw bijdrage te doen:

- U kunt uw bijdrage overmaken op de rekening van het College van Diakenen: NL43RABO0159278325 t.n.v. Diaconie Protestantse gemeente IJsselstein
- Via de website [Samen goed doen](#) komt u op een betaalpagina waar u uw gift via iDEAL kunt betalen.
- U kunt middels de QR-code betalen. U kunt met app (QR-lezer) de code lezen. Kies vervolgens voor 'via de website', zo komt u ook op de betaalpagina waar u via iDEAL uw bijdrage kunt overmaken.
- Wij danken u van harte voor uw gift!

Namens het College van Diakenen en het College van Kerkrentmeesters:
Jannie Schimmel en Daniëlle van den Houten.

- We doen belijdenis van ons geloof met de woorden van Lied 344. Er wordt voor ons gezongen (staande).

Beurtspraak:

v.: Danken wij de goede God!

a.: *Ja, wij willen Hem aanbidden.*

Tafelgebed:

v.: U komt onze dank toe

HEER onze God,

om alles wat Gij voor ons zijt,

een Schepper, een Bevrijder,

HEER boven alle machten,

Herder van mensen,

Vader en Moeder tegelijk,

ons Licht en ons Leven,

namen honderd-uit.

U komt onze dank toe

omdat Gij Liefde zijt:

een God die ons geen lot oplegt,

maar onze lotgevallen deelt,

die ons falen vergeeft

en onze feilen draagt,

die zich ons lijden aantrekt

en zich verheugt in onze vreugden.

Zo hebt Gij U bewezen

en zo vertrouwen wij op U,

ook als uw aangezicht verborgen is,

uw stem niet wordt gehoord

en uw arm te kort schijnt

om ons te helpen.

En met allen die uw Naam hoog houden

in lief en leed,

in leven en sterven,

spreken wij ons voor U uit

en wordt gezongen: Lied 405:1

1. Heilig, heilig, heilig! Heer, God almachtig,
vroeg in de morgen word' U ons lied gewijd.
Heilig, heilig, heilig! Liefdevol en machtig,
Drievuldig God, die één in wezen zijt.

v.: U komt onze dank toe
HEER onze God,
om Jezus uw Zoon:
Hij is het Woord
dat ons uw liefde verklaart,
Hij is in levenden lijve
uw ontferming, vergeving, genezing,
Hij geeft ons een teken
van wat liefde mag heten,
want Hij heeft in de nacht van de overlevering
het brood genomen,
daar de dankzegging over uitgesproken,
het gebroken en aan zijn discipelen gegeven,
en gezegd:
Neemt en eet,
dit is mijn lichaam dat voor u gegeven wordt,
doet dit tot mijn gedachtenis.

Zo heeft Hij ook de beker genomen,
daar de dankzegging over uitgesproken,
hem rondgegeven
en gezegd:
Drinkt allen daaruit,
deze beker is het nieuwe verbond in mijn bloed
dat voor u en voor velen vergoten wordt
tot vergeving van zonden.
Doet dit, zo dikwijls gij die drinkt,
tot mijn gedachtenis.

a.: Zijn dood gedenken wij,
zijn opstanding belijden wij,
zijn toekomst verwachten wij.
Maranatha! O, Heer, kom!

- We bidden het Onze Vader

- We wensen elkaar de vrede van Christus toe
- Uitdelingswoorden

(Kijkbijbel)

Jezus neemt het brood in zijn handen.

Hij dankt God voor het eten.

*Hij breekt het brood in stukjes
en deelt het uit.*

Hij zegt:

"Neem dit brood en eet ervan.

Het is mijn lichaam.

Zo geef Ik mijn leven aan jullie."

*Dan neemt Hij de beker met wijn
en dankt God.*

Hij geeft de beker door aan zijn leerlingen.

Hij zegt:

"Neem deze beker en drink eruit.

Het is mijn bloed.

Zo geef Ik mijn leven aan jullie.

Je zonden worden nu vergeven.

Je hoort helemaal bij God."

- Gemeenschap van brood en beker (In de bekertjes met een gekleurd stickertje zit druivensap).
Intussen luisteren we naar orgelspel: 'Christ, der ist mein Leben' van Johann Pachelbel (1653-1706)

- Dankgebed

AAN HET EINDE

- Er wordt voor ons gezongen: slotlied (staande): *Zegenbede*

(uit: Alfred C. Bronswijk, *Rakelings nabij*. Melodie Lied 246 uit de *Evangelische Liedbundel* en J. Sibelius, 'Be still my soul'.)

1. God zegene de mond en alle woorden
die zijn gesproken op de weg met Hem.
Dat steeds de taal van liefde zich laat horen
en ieder woord de tolk wordt van zijn stem.
Dat steeds de taal van liefde zich laat horen
en ieder woord de tolk wordt van zijn stem.

3. God zegene de blik en alle ogen
 die uitzien naar het Koninkrijk van licht,
 de toekomst van de wereld van Gods dromen,
 die zich op vrede en verzoening richt.
 De toekomst van de wereld van Gods dromen,
 die zich op vrede en verzoening richt.

(Alfred C. Bronswijk, *Rakelings nabij*, p.84)

- Uitzending
- Zegen

*God zal met je meegaan
 als licht in je ogen
 als lamp voor je voet
 als hand op je hoofd
 en arm om je schouder;
 als baken bij ontij en verte die wenkt
 als groet op je lippen en hoop in je hart
 als stem die je uitdaagt
 en woord dat je voorgaat.*

(Een zegenlied van ds. Sytze de Vries en ds. Job de Bruijn)

- Er wordt voor ons gezongen: *Amen, amen, amen!* (Lied 431C)
- Orgelspel: *'Allabreve'* van J.S. Bach (1685-1750)